

ORHIDEJE SLAVONSKOG GORJA

Orhideje (kaćunovice – *Orchidaceae*) su se na Zemlji pojavile prije dvadesetak milijuna godina, a obuhvaćaju više od 800 rodova i preko 30000 vrsta. Iako ih se povezuje s tropskim krajevima ima ih i u Europi oko 600 vrsta, a u Hrvatskoj je prisutno 177 vrsta i sve su strogo zaštićene. U Požeškoj kotlini i gorju poznato je 35 vrsta većinom iz rodova *Orchis* (kaćuni) i *Ophrys* (kokice) koje rastu na travnjacima, livadama, suhim staništima te rijetkim listopadnim šikarama i šumama.

Orhideje su višegodišnje zeljaste biljke koje pripadaju razredu jednosupnica. Korijen im je najčešće gomoljast, a stabljika uspravna i nerazgranata s listovima koji se uglavnom nalaze na tlu. Oduševljavaju ljepotom cvjetova koji se sastoje od 6 latica raspoređenih u dva kruga (3+3). Medne usne nekih orhideja izgledom i bojom podsjećaju na ženke nekih kukaca, a ispuštaju feromone pa time privlače mužjake na cvijet. Neke orhideje razvile su mogućnost samooprašivanja do kojeg dolazi u nepovoljnim uvjetima ili u područjima bez kukaca.

Anacamphys pyramidalis
Vrtiželja

Cephalanthera damasonium
Bijela naglavica

Cephalanthera longifolia
Dugolisna naglavica

Cephalanthera rubra
Crvena naglavica

Dactylorhiza incarnata
Kukuljičasti kaćunak

Dactylorhiza majalis
Širokolisni kaćunak

Epipactis atrorubens
Tamnocrvena kruščika

Epipactis microphylla
Sitnolisna kruščika

Gymnadenia conopsea
Obični vranjak

Gymnadenia odoratissima
Mirisni vranjak

Himantoglossum adriaticum
Jadranska kozonoška

Limodorum abortivum
Šiljorep

Listera ovata
Jajoliki čopotac

Neottia nidus-avis
Šumska kokoška

Ophrys apifera
Pčelinja kokica

Ophrys fuciflora
Paučasta kokica

Ophrys insectifera
Kokica mušica

Orchis coriophora
Vonjavi kaćun

Orchis laxiflora
Rahlocvjetni kaćun

Orchis mascula
Muški kaćun

Orchis militaris
Kacigasti kaćun

Orchis morio
Obični kaćun

Orchis pallens
Blijedi kaćun

Orchis palustris
Močvarni kaćun

Orchis purpurea
Grimizni kaćun

Orchis simia
Majmunov kaćun

Orchis tridentata
Trozubni kaćun

Platanthera bifolia
Bijeli vimenjak

Platanthera chlorantha
Zeleni vimenjak

Spiranthes spiralis
Jesenska zasukica

